

R 3209/R II-13

REGERINGSCOMMISSARIS IN ALGEMENE DIENST
MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

4 JA ✓

Kenmerk: Nr. 3122/HP/69.
Bijlage(n): één.
Onderwerp: Weekoverzicht.

's-Gravenhage, 26 juni 1969.
Plein 1813 nr. 4

[Handwritten signature]
26/6

Hiermede heb ik de eer Uwer
Excellentie het weekoverzicht over de
periode 19 t/m 25 juni 1969 aan te bie-
den.

De Regeringscommissaris
in Algemene Dienst,

[Handwritten signature]

Aan Zijne Excellentie de Minister-President
Plein 1813 nr. 4
's-GRAVENHAGE.

SELECTIEVE SAMENVATTING VAN ONTVANGEN INLICHTINGEN

(19 juni t/m 25 juni 1969)

WERELDCOMMUNISME.

De pers heeft naar aanleiding van de redevoering van BREZHNEV op 7 juni 1969 t.g.v. de wereldconferentie te Moskou, veel aandacht geschonken aan diens scherpe aanval op de politiek van MAO TSE TUNG. In een rede van meer dan twee uur werden vijftien minuten aan dit thema gewijd. Daarnaast heeft BREZHNEV punten aangesneden, die belangrijk genoeg zijn, maar door de pers niet gerapporteerd werden. In de redevoering doet BREZHNEV meer concessies dan ooit aan de zgn. "convergentie-theorie"; hij geeft een duidelijke aanwijzing dat er een primaat bestaat van de economie boven de wapenindustrie, hetgeen voor binnenlands gebruik is bedoeld; hij signaleert een groep van gematigde westerse leiders, tegenover wie een gematigde houding mogelijk is; hij rept over een systeem van collectieve veiligheid voor Azië.

Opmerking: De gematigde westerse leiders werden niet met name genoemd. De volgorde van landen waarmee de Sovjet Unie goede betrekkingen onderhoudt verliep als volgt: Frankrijk, Finland, Italië, Japan. Engeland en West-Duitsland werden niet genoemd. Over de Verenigde Staten zei BREZHNEV dat hij dit land niet uitsloot van de landen waarmee vreedzame coëxistentie mogelijk is.

Ten aanzien van een collectief veiligheidssysteem bestaan veel onduidelijkheden. Mogelijk denkt BREZHNEV aan een "cordon sanitaire" van India, Pakistan, Mongolië en de Sovjet Unie als minimum met Noord Korea, Noord Vietnam en misschien Birma als verdere kandidaten. Deze idee lijkt zeker even zeer tegen Peking als Washington gericht te zijn.

HONGARIJE:

Het regime van KADAR moedigt de hongaarische vakbonden aan om agressiever op te treden voor de belangen van de arbeiders

GEHEIM

tegenover conservatieve managers, die weigeren om de economische hervormingen toe te passen.

Een recent arbeidsconflict in Boedapest vond eerst een oplossing nadat de lokale vakvereniging gebruik gemaakt had van de mogelijkheid een beslissing van een manager op te houden. De partij stelde zich op achter het standpunt van de vakbond en gispte centrale regeringsbureaus dat deze niet snel genoeg de legaliteit van het vakbondsbesluit aan een oordeel onderworpen hadden. Het blad van de partij moedigde bovendien openlijk andere vakbonden aan van hun mogelijkheden gebruik te maken.

Opmerking: Het nieuwe economische systeem (NEM) in Hongarije vertoont grote gelijkenis met dat wat men in Tsjechoslowakije wenste. Het hongaarse regime moet hierbij laveren tussen de Scylla van de noodzaak tot hervorming en de Charybdis van het in de hand houden van de ontwikkeling. Moskou volgt deze ontwikkelingen met Argusogen.

Een nederlandse missie van de Centrale Kamer van Handelsbevordering heeft zojuist een bezoek aan Boedapest afgesloten.

NIGERIA:

De Biafranen hebben de afgelopen week hun eerste aanvallen op olieproducerende velden gedaan. Biafraanse infiltranten bliezen twee kleine pijpleidingen op een olieveld op, waardoor de productie aldaar tijdelijk werd belemmerd. Raketten van een onlangs verkregen licht vliegtuig vernielde op 18 juni j.l. op een ander olieveld een opslagtank, die, hoewel leeg, toch van belang is voor een nieuw pijpleidingsstelsel dat volgende maand in werking wordt gesteld.

Opmerking: Al eerder deze maand hebben de Biafranen verklaard dat zij van plan zijn de stroom van nigeriaanse olie tot stilstand te brengen, die 600.000 barrellen per dag bedraagt en de belangrijkste bron van buitenlandse deviezen is voor de nigeriaanse regering.

VIETNAM.

Leiders van diverse groeperingen, die samen een oppositie tegenover het Nationaal Sociaal Democratisch Front van

GEHEIM

President THIEU zouden kunnen vormen, zijn onlangs bijeengekomen om hun politieke toekomst te bespreken. Aanwezig waren o.a. Senator TRAN VAN DON van de Nationale Progressieve Beweging en het voormalige staatshoofd PHAN KAC SUU alsook afgevaardigden van belangrijke religieuze groeperingen.

Opmerking: De organisaties, die door bovengenoemden worden geleid, hebben in het verleden aanzienlijke politieke invloed gehad. Met het oog op mogelijke verkiezingen, hopen deze leiders tot een gemeenschappelijk standpunt te komen teneinde een alternatief voor THIEU's organisatie te kunnen bieden.

CAMBODJA.

PHNOM PENH is tot een nieuwe regeling gekomen met de vietnamese communisten t.a.v. hun activiteiten op cambodjaans grondgebied.

In een recente rede onthulde het cambodjaanse staatshoofd, SIHANOUK, dat de Viet Cong officieel hadden toegegeven dat zij troepen in Cambodja hadden gelegerd en hadden beloofd dat zij, met uitzondering van gewonden Cambodja zo snel mogelijk zouden verlaten. Alle communistische eenheden zouden worden teruggetrokken zodra de oorlog voorbij was.

Opmerking: SIHANOUK vermeldde in zijn rede niet welke concessies van zijn kant zijn gedaan. Vermoedelijk is de opheffing van het verbod van bevoorrading van communisten één van die concessies. Overigens liet SIHANOUK duidelijk blijken dat hij niet de illusie had dat de communisten de overeenkomst zouden nakomen.

CUBA.

In januari van dit jaar zijn Havanna en Moskou met elkaar overeengekomen dat een aantal Sovjet-technici naar Cuba zullen worden gezonden. In totaal zullen ongeveer 5000 Sovjet-technici in Cuba te werk worden gesteld, in de eerste plaats bij de eerste atoomreactor doch ook bij olieexploratie zowel te land als in zee en voorts bij de cubaanse strijdkrachten.

GEHEIM

Onlangs heeft de cubaanse regering Venezuela, Brazilië en Argentinië aangewezen als de landen, die het eerst in aanmerking komen voor export van de cubaanse vorm van revolutie.

AARDOLIE- EN AARDGASEXPORT VAN DE SOWJET-UNIE NAAR WEST-EUROPA.

De laatste weken zijn er diverse berichten over pogingen van de Sowjet-Unie om tot afzet van aardolie en aardgas in het EEG-gebied te komen.

In bepaalde industriële kringen in West-Duitsland bestaat wel belangstelling voor de Russische aardgaslevering, doch deze interesse komt uit de hoek van de staalindustrie. De Westduitse firma THYSSEN uit Düsseldorf zal in samenwerking met de Sowjet-Unie een experimentele fabriek oprichten voor de constructie van pijpen met de uitzonderlijke diameter van $2\frac{1}{2}$ meter, die voor het transport van aardgas geschikt zouden zijn.

Opmerking: Het aanleggen van de lange gasleidingen vanuit de Russische produktiegebieden naar de Westeuropese afnemers zal interessante orders voor de Westduitse buizenindustrie opleveren. Een zekere druk op de Bondsregering om bij voortgezette onderhandelingen met deze belangen rekening te houden zal zeker aanwezig moeten worden geacht.

-.-.-.-